

Verslag workshop cultuur mARTa, 21 april 2022

Context

Het project h.Art van de Heihoek is gefocust op betrokkenheid van alle Mechelaars, met in eerste instantie een specifieke focus op culturele spelers en buurtbewoners uit de wijk Heihoek. Daarom voorzien we een ruim participatietraject. Tijdens de workshop cultuur werden de noden en wensen van deze doelgroep in kaart gebracht. Samen met de deelnemers werd nagedacht hoe de invulling van het nieuw socio-cultureel centrum, mARTa, er zou kunnen uitzien.

Doelstellingen

De doelstellingen van de workshop cultuur zijn:

- Een participatief moment om culturele spelers en buurtbewoners inspraak te geven over de invulling van mARTa;
- De deelnemers formuleren ideeën en wensen voor de invulling van de infrastructuur vanuit een verschillend standpunt: gebruiker, publiek en aanbod;
- De resultaten van deze workshop bestaan uit een aantal ideeën die de Stad samen met de betrokken partners van het project verder zal verwerken. Daarna volgt een traject met het ontwerpteam die deze input zal meenemen in de realisatie van het nieuwe ontwerp.

Resultaten

1. Gebruiker/organisator

Vanuit het standpunt van een gebruiker of organisator dachten de deelnemers na over de voorwaarden waaraan de verschillende culturele ruimtes moeten voldoen zodat een divers cultureel aanbod kan worden gecreëerd in het gebouw. *Wat heeft jouw vereniging of organisatie momenteel nodig op het vlak van infrastructuur? Wat mis je nog in Mechelen? Wat is er infrastructuur nodig voor jou om een zaal te huren in dit gebouw?*

Ideeën:

- mARTa moet vooral voorzien wat momenteel in Mechelen nog niet bestaat, niet herhalen wat elders al bestaat, m.a.w. geen kunstencentrum, geen cultureel centrum, geen gezelschap, geen kunstonderwijs, ...; maar wel een WERK- en ONTMOETINGSPLEK waar ook kan GETOOND worden
- Combinatie van **verschillende functies**:
 - o **ontmoeting** van buurtbewoners en artistieke bewoners in laagdrempelig café
 - o verschillende vormen van **werkruimtes**: ateliers voor beeldende kunst (in brede betekenis), repetitieruimtes voor podiumkunsten, bouw- en opslagruimtes (voor het maken en opslaan van decors, kunstwerken, ...)
 - o verschillende mogelijkheden van **presentaties/tonen**: flexibel tentoonstellingsconcept, kleinschalige presentaties van podiumkunsten (theater, muziek)
- De verschillende functies moeten **tegelijkertijd en naast elkaar** mogelijk zijn, d.w.z.:

- akoestisch afscheidbaar
- modulair: flexibele afscheidingswanden
- werkruimtes = kleinschalige presentatieruimte: kunstenaars werken in dezelfde ruimte waarin ook tentoonstelling, presentatie of toonmoment is
- **Functionaliteit** van verschillende ruimtes:
 - **Café als laagdrempelig ontmoetingsplek**, maar ook lobby voor vernissages en toonmomenten, letterlijk en figuurlijk laagdrempelig (basic en betaalbaar i.p.v. trendy en chic) en transparant, niet achter zware houten deur, maar achter doorzichtig glas; moet uitnodigen om binnen te komen; aansluiting zoeken met de straat
 - **Werk- en tentoonstellingsruimte** voor beeldende kunst: geen vast ophangstelsel, wel aantal vaste en aantal flexibele muren, combi van natuurlijk licht en flexibel verlichtingssysteem; dus in de galerijen/zijbeuk(en)?
 - **Repetitie- en presentatiestudio(s)**: indien mogelijk 2 (eventueel op elkaar, kwestie de hoogte van het gebouw optimaal te gebruiken), beiden min. 10x10m speelvlak, met houten zwevende vloer (voor dans); mogelijkheid voor ontvangen van beperkt publiek, bv. in de ene voor 50, de andere voor 100 personen
 - Grid voor theaterbelichting voorzien in één van de zalen
 - Projectiemogelijkheden. Film is een laagdrempelig concept dat kan aantrekken voor ontmoetingsmomenten
 - Repetitieruimte voor theater kan zeer basic, zonder decors in een kleine ruimte. Wel een soort van tijdelijk 'kast in de wand' of locker verwerken in deze ruimtes voor de opslag van rekwisieten
 - **Technische werkruimte** voorzien voor het bouwen van kunstwerken of decors, voorzien van een deels vaste uitrusting (laspost, 3 fase aansluiting, ...)
 - **Gemeenschappelijk te gebruiken ruimtes**: sanitair, kleedkamers (met douche en warm water), fietsenstalling, technische ontsluiting langs achterkant zodat bij laden en lossen de rest van de werking niet gehypothekeerd wordt
 - De overblijvende, ongebruikte ruimtes (vides) inzetten als **opslagruimte** voor decors, kunstwerken etc.; maar enkel voor korte of middellange termijn, géén vaste opslagruimte. Ontwerpers deze nood meegeven dat zij zoveel mogelijk onbenutte ruimte op een manier inzetten voor opslag voor een buurtcomité, kunstenaar, ...
- Ideeën in kader van '**participatief coördinatorschap**' om zo verantwoordelijkheid en eigenaarschap te versterken
 - composthoop in de tuin
 - petanquebaan
 - publieke BBQ voorziening
 - vrijwilligers en gelegenheidsmedewerkers (community rond mARTa opbouwen)

2. Publiek

Vanuit het standpunt van het publiek dachten de deelnemers na over de vorm van de invulling. *Wat heb jij als deelnemer/toeschouwer nodig om te kunnen genieten van een voorstelling? Wat is er nodig voor jou om deel te nemen en je welkom te voelen als cultuurbezoeker in dit gebouw?*

Ideeën:

- mARTa moet een **open** plek zijn waar je makkelijk binnen kan:
 - ingang eventueel ook langs achter of via de tuin
 - aantrekkelijk, open en gezellig. Deuren die letterlijk open staan
 - verbinding met tuin verbeteren, zichtbaar maken

- aan de buitenkant moet er iets zeer herkenbaars zijn, iets dat duidelijk zichtbaar is. Een blikvanger zoals een communicatiebord/lichtkrant met aankondiging van de activiteiten
- Een **toegankelijke** plek:
 - een lift voorzien
 - voldoende fietsenstallingen (opnemen in heraanleg Adegemstraat?)
 - faciliteiten voor mensen met een beperking (sanitair, aanbod voor slechthorenden, en slechtzienden, ...)
 - het publiek mag geen angst hebben voor een gesloten deur. Best een open ingang met ruime openingstijden
 - inkom toegankelijker maken, nu moet je een aantal trappen betreden
 - comfortabele zetels in de publiekszone. Ruimte voorzien voor rolstoelgebruikers
 - goede akoestiek zowel voor publiek als om lawaaioverlast te vermijden
 - rust- of stilteplekken voorzien voor mensen die daar nood aan hebben
- Een **gezellige en laagdrempelige** plek:
 - simpele inrichting, geen design
 - niet te veel 'kerk' gevoel, meer licht en kleur
 - bar moet open zijn, zichtbaar en betaalbaar. Niet verplicht om te consumeren
 - aangepaste tarieven (UiTPAS), eventueel soms gratis of 1+1 gratis. Gebruik van de Mechelse koekoek toepassen
 - veel wisselende activiteiten verlagen de drempel en verhogen de dynamiek

3. Aanbod

Om het gewenste aanbod van deze nieuwe culturele plek in kaart te brengen, dachten de deelnemers na over het inhoudelijke aspect van mARTa. *Aan welke activiteiten zou jij deelnemen? Welk aanbod zorgt ervoor dat je naar dit gebouw zou komen?*

Ideeën:

- mARTa moet een aanbod hebben rond **lokale kunstenaars** (jong en oud):
 - alle kunstvormen
 - ook 'vergeten' kunstenaars – erfgoed
 - plek voor de reuzen
 - samenwerken met lokale producenten, ondernemers
 - amateurkunsten
 - live concerten
- Een aanbod dat voor een **verbindende factor** zorgt:
 - dansinitiaties
 - samen muziek maken
 - samen koken – eten aan 1 lange tafel
 - buurtfeest
 - sleutelfiguren vinden voor weerspiegeling bv. Marokkaanse kok(in) uit de straat
 - tasting events (gintasting, wijntasting ...)
 - marktjes (voeding, 2dehandsspullen, ...)
 - huiswerkbegeleiding, leer-werk-plek (voorbeeld in Leuven aan Vaartkom)
 - circulaire activiteiten
 - filmavonden rond bepaalde thema's
- Een aanbod dat mensen stimuleert om **zelf 'kunst' te maken, te creëren**:
 - workshops/creatieve ateliers (kinderen en jongeren moeten ook gestimuleerd worden)
 - atelierruimte
 - experimenteerruimte, toonruimte en oefenruimte

- leer-maak plek (laat voor de verbouwingen: kunstenaars, buurt experimenteren)
- Een aanbod dat **toegankelijk en laagdrempelig** is:
 - niet alleen cultuur met grote C, verbinding met sociale events
 - clustering: zorg voor een herkenbare structuur in het aanbod zonder te werken met elke dag een vaste kalender. Bijvoorbeeld elke vrijdag van de maand is er een markt, elke donderdag is het een dansmoment,
 - wisselende activiteiten (dynamisch)
 - ook durf en baldadigheid in het aanbod (een plek voor visie, experiment en toonkansen)
 - curatorschap of beleid vanuit de Stad dat dit kan omkaderen

Vervolg

Hoe gaan we verder aan de slag met de ideeën die hierboven werden geformuleerd? De Stad bekijkt samen met de betrokken partners welke ideeën haalbaar zijn en het meest aansluiten bij de doelstellingen van het project. Deze conclusie wordt als input meegegeven aan het ontwerpteam van architecten dat een nieuw ontwerp zal uitwerken voor de cultuursite mARTa (Heilig Hartkerk en pastorie). Dit eerste ontwerp zal teruggekoppeld worden aan de deelnemers tijdens een feedbackmoment in het najaar van 2022.